

Смоляк Олександр Вадимович
студент гр. ДСПУАзм-22, ФФО, ЗУНУ, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Савчук С. В.

АНАЛІЗ ДОХОДІВ ТА ВИДАТКІВ ЗАКЛАДІВ КУЛЬТУРИ ЧЕМЕРОВЕЦЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ ГРОМАДИ

В умовах бюджетної децентралізації актуальним питанням є збільшення власних фінансових ресурсів органів місцевого самоврядування. Місцева влада отримала право розпоряджатися та розвивати сферу культури на благо народу, який проживає на цій території, а також з метою залучення іншого населення через туризм. Проте заклади культури мають певні проблеми, пов'язані переважно із недостатнім фінансуванням навіть не зважаючи на передачу фінансових повноважень до органів місцевої влади.

З метою аналізу рівня фінансового забезпечення закладів культури необхідним є дослідження обсягів бюджетних доходів, які отримує ця сфера, та напрямів її видатків.

Для аналізу забезпеченості фінансовими ресурсами закладів культури й туризму та на підставі даних Законів України «Про Державний бюджет України» на 2019-2021 роки [1-3] слід дослідити обсяги видатків, які виділяються з державного бюджету для фінансування цих сфер.

Обсяги затверджених у Державному бюджеті України видатків для Міністерства культури України у 2019 році становили 7013,2 млн грн, у 2020 році – 8260,9 млн грн, а у 2021 – 12274,7 млн грн. Водночас фінансова підтримка розвитку туризму у 2019 році склала 17866 тис. грн, у 2020 році на розкриття туристичного потенціалу в Україні не виділено абсолютно нічого, а у 2021 – 85 000 тис. грн [1-3].

Визначити яке місце займають видатки на культуру та мистецтво у загальній сумі видатків на освіту можна за допомогою їх співставлення (табл. 1).

Таблиця 1

Динаміка зміни частки видатків зведеного бюджету на культуру у загальній сумі видатків за 2019–2021 роки, млрд грн

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
Загальний обсяг видатків зведеного бюджету	1372,4	1595,3	1844,4
Видатки на культуру та мистецтво	19,6	19,3	23,9
Частина у загальній сумі видатків, %	1,43	1,21	1,3

Джерело: складено на основі даних [4].

Як видно з табл. 1, частина видатків на культуру та мистецтво у загальній їх сумі мала тенденцію до зниження протягом аналізованого періоду, яке склало 10%. Стосовно видатків на сферу туризму то в інформації про виконання державного та місцевих бюджетів відсутня окрема інформація про обсяги цих видатків.

Серед культурних центрів України варто звернути увагу на розвиток культури й туризму Хмельницької області, зокрема Чемеровецької селищної громади, яка знаходиться в Кам'янець-Подільському районі Хмельницької області. Програма розвитку галузі культури Чемеровецької селищної ради на 2019-2023 роки передбачає підтримку закладів культури клубного типу, поповнення бібліотечних фондів та реалізацію бібліотечних проектів, підтримку дитячих музичної та художньої шкіл, музеїв, реалізації заходів охорони культурної спадщини. Джерелами фінансування програми можуть бути бюджетні, проектні, спонсорські кошти. Орієнтовний обсяг фінансування програми на 5 років становить 15 млн 917 тис. грн [5].

Аналіз розподілу доходів та видатків на утримання закладів культури можна здійснити на підставі даних про виконання бюджетів Чемеровецької селищної ради (табл. 2).

Таблиця 2

**Динаміка доходів та видатків закладів культури
Чемеровецької селищної ради за 2019–2021 роки, тис. грн**

Показник	Роки		
	2019	2020	2021
Надходження	12783,9	13943,3	17548,6
– бюджетних коштів	12126,8	13224,6	17023,1
– бюджет розвитку	-	131,5	-
– спонсорських внесків	175,9	219,5	436,9
– коштів від платних послуг	481,2	367,7	88,6
Видатки	12670,3	13383,4	17455,6
– на оплату праці	10863,5	12133,3	15559,4
– на оплату енергоносіїв	518,0	501,2	744,7
– на придбання матеріалів для проведення поточних ремонтів у закладах	375,3	47,4	199,0
– заміну вікон та дверей	172,6	-	82,3
– ремонт сходів будинку культури	-	10,1	-
– перекриття дахів	417,9	374,3	34,2
– придбання: музичних інструментів	159,2	71,5	122,6
оргтехніки	99,2	54,9	24,7
сценічних костюмів	-	24,6	6,6
читальних столів для центральної бібліотеки	17,8	-	-
господарських товарів та канцелярії	-	89,7	72,6
– поповнення бібліотечних фондів	46,8	76,4	48,0

Джерело: складено на підставі даних [6].

Як видно з даних таблиці, у структурі доходів найбільша частина належить надходженням з бюджету – близько 97%, проте спостерігається тенденція до зростання частини спонсорських внесків протягом 2019-2021 років на 1,1% (з 1,4% до 2,5%). У структурі видатків закладів культури переважна частина належить видаткам на оплату праці (близько 90%). Серед видатків, що спрямовуються на розвиток закладів культури надається перевага поповненню бібліотечних фондів (0,3%) та придбанню музичних інструментів (0,7%). Значні

суми витрачаються на проведення поточних ремонтів закладів культури, що свідчить про незадовільний стан їх приміщень.

В цілому аналіз доходів і видатків закладів культури й туризму Чемеровецької селищної ради свідчить, що значна частина їх надходжень витрачається на утримання і лише 8-10% на розвиток. Це вказує на необхідність пошуків шляхів збільшення фінансового забезпечення для цих закладів задля вкладання цих коштів у розвиток культури й туризму регіону.

Список використаних джерел:

1. Про Державний бюджет України на 2019 рік: Закон України від 23.11.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2629-19#Text>
2. Про Державний бюджет України на 2020 рік: Закон України 14.11.2019 р. № 294-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/294-20#Text>
3. Про Державний бюджет України на 2021 рік: Закон України 15.12.2020 р. № 1082-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1082-20#Text>
4. Показники звітності про виконання бюджетів України за 2019–2021 роки / Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/state-budget>
5. Програма розвитку галузі культури Чемеровецької селищної ради на 2019-2023 роки затверджена рішенням Чемеровецької селищної ради від 17 грудня 2018 року №3-27/2018. URL: <https://chemerovecka-gromada.gov.ua>
6. Інформація про доходи і видатки на розвиток культури і туризму за 2019-2021 роки. URL: <https://chemerovecka-gromada.gov.ua>